

Άσκηση Κλειστά Δίκτυα (Λύση)

Ανάλυση της Απόδοσης Πληροφοριακών Συστημάτων

Γιάννης Γαροφαλάκης
Καθηγητής

Άσκηση: Κλειστά δίκτυα συστημάτων αναμονής

Δίνεται το παρακάτω κλειστό δίκτυο τριών Συστημάτων Αναμονής $\Sigma A1$, $\Sigma A2$, $\Sigma A3$, στο οποίο υπάρχουν $N = 2$ εργασίες. Οι εξυπηρετήσεις είναι εκθετικές, ενώ όλες οι ουρές έχουν πρακτικά άπειρο μήκος.

Χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο του Buzen, απαντήστε στα παρακάτω:

- (a) Παρουσιάστε τη λύση του δικτύου P_{n_1, n_2, n_3} στη μόνιμη κατάσταση.
- (b) Ποιο από τα τρία ΣA είναι σημείο συμφόρησης (bottleneck) του δικτύου και γιατί;
- (c) Ποια είναι η πιθανότητα να βρίσκονται όλες οι εργασίες στο $\Sigma A1$ και ποια η πιθανότητα να είναι όλες στο $\Sigma A2$;
- (d) Ποια είναι η πιθανότητα το $\Sigma A3$ να έχει 1 εργασία;
- (e) Απαντήστε στα ερωτήματα (a), (b), (c), (d) αν υπάρχει μόνο μια εργασία στο δίκτυο ($N = 1$ εργασία). Πως αξιοποιείτε τη διαδικασία επίλυσης που χρησιμοποιήσατε για $N = 2$;
- (f) Για την τιμή $\mu = 1$ εργασία/sec και για $N = 2$ εργασίες, λύστε το δίκτυο χρησιμοποιώντας **Mean Value Analysis**.
- (g) Απαντήστε στο ερώτημα (e) χρησιμοποιώντας μια **αλυσίδα Markov συνεχούς χρόνου**, και όχι τον αλγόριθμο του Buzen. Επιβεβαιώστε ότι συμφωνούν τα αποτελέσματα των ερωτημάτων (e) και (g).

$$r_{31} = 1$$

$$N = 2$$

$\Sigma A1$

$$r_{12} = 1/2$$

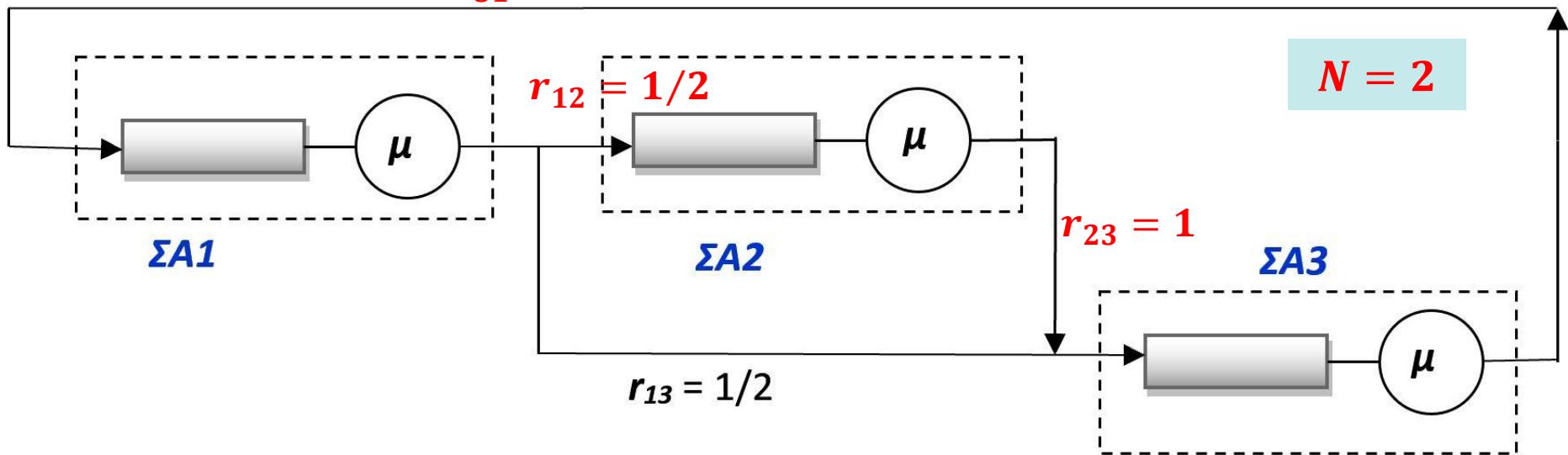
$\Sigma A2$

$$r_{23} = 1$$

$\Sigma A3$

$$r_{13} = 1/2$$

μ

Απαντήσεις (1)

a) Η λύση δίνεται από τον γενικό τύπο:

$$p_{\bar{n}} = p_{n_1, n_2, \dots, n_M} = \frac{1}{G(N)} \rho_1^{n_1} \rho_2^{n_2} \dots \rho_M^{n_M}$$

Δηλαδή $P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{G(2)} \rho_1^{n_1} \rho_2^{n_2} \rho_3^{n_3}$

όπου $n_1 + n_2 + n_3 = N = 2$ και ρ_1, ρ_2, ρ_3 είναι οι σχετικές χρησιμοποιήσεις των ΣΑ1, ΣΑ2, ΣΑ3 αντίστοιχα.

ΒΗΜΑ 1:

Υπολογισμός των ρ_1, ρ_2, ρ_3 από τις Εξισώσεις: $\mu_i \rho_i = \sum_{j=1}^M \mu_j r_{ji} \rho_j$

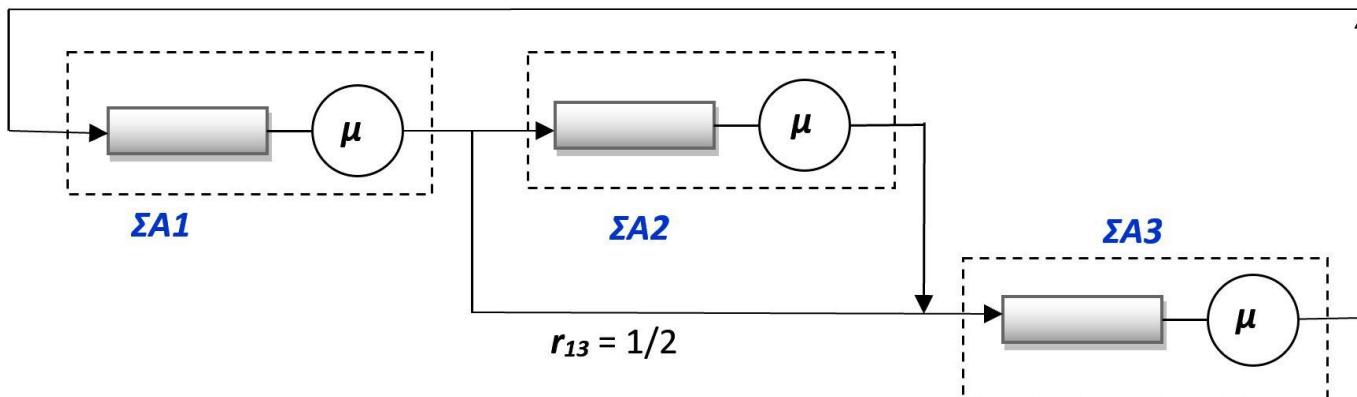
Θα θέσουμε κάποιο $\rho_i = 1$ για να βρούμε τα υπόλοιπα σε σχέση με αυτό.

Απαντήσεις (2)

Δηλαδή, θα έχουμε τις παρακάτω εξισώσεις:

$$\left. \begin{array}{l} \mu\rho_1 = \mu\rho_3 \\ \mu\rho_2 = \frac{1}{2}\mu\rho_1 \\ \mu\rho_3 = \frac{1}{2}\mu\rho_1 + \mu\rho_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \rho_1 = \rho_3 \\ \rho_2 = \frac{1}{2}\rho_1 \\ \rho_3 = \frac{1}{2}\rho_1 + \rho_2 \end{array} \right\}$$

Θέτοντας $\rho_1 = 1 = \rho_3$ παίρνουμε $\rho_2 = 1/2$.

Απαντήσεις (3)

ΒΗΜΑ 2: Υπολογισμός του $G(2)$

Σταθμοί	$\rho_1 = 1$	$\rho_2 = 1/2$	$\rho_3 = 1$
Πελάτες			
0	$g_1(0) = 1$	$g_2(0) = 1$	$G(0) = g_3(0) = 1$
1	$g_1(1) = \rho_1 = 1$	$g_2(1) = 1,5$	$G(1) = g_3(1) = 2,5$
2	$g_1(2) = \rho_1^2 = 1$	$g_2(2) = 1,75$	$G(2) = g_3(2) = 4,25$

$$g_m(n) = g_{m-1}(n) + \rho_m \cdot g_m(n-1)$$

Η λύση του δικτύου:

$$P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{G(2)} \rho_1^{n_1} \rho_2^{n_2} \rho_3^{n_3} \Rightarrow$$

$$\boxed{\mathbf{P}_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^{n_2}} \quad (1)$$

Απαντήσεις (4)

- b) Ήδη με δεδομένες τις σχετικές χρησιμοποιήσεις, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα ΣΑ1 και ΣΑ3 είναι bottlenecks, αφού:

$$\rho_1 = 1 = \rho_3 > \rho_2 = 1/2$$

Οι απόλυτες τιμές της χρησιμοποίησης στα τρία συστήματα

δίνονται από τη σχέση: $U_i = P(n_i \geq 1) = \rho_i \frac{G(N-1)}{G(N)}$

Δηλαδή:

$$U_1 = U_3 = 1 \cdot \frac{G(1)}{G(2)} = \frac{2,5}{4,25} = 0,588 \quad \text{και} \quad U_2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{2,5}{4,25} = 0,294$$

που επιβεβαιώνουν ότι τα **ΣΑ1 και ΣΑ3** είναι τα **bottlenecks**.

- c) Εφαρμόζοντας τη σχέση (1): $P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^{n_2}$
- $$P_{2,0,0} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^0 = 0,235 \quad \text{και} \quad P_{0,2,0} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 0,0588$$

Απαντήσεις (5)

$$P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^{n_2} \quad (1)$$

d) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η:

$$P_{1,0,1} + P_{0,1,1} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^0 + \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^1 = 0,353$$

e) Έχοντας υλοποιήσει τον αλγόριθμο του Buzen, πήραμε όλα τα $G(N)$ για $N \leq 2$, συνεπώς και για $N = 1$:

Σταθμοί Πελάτες	$\rho_1 = 1$	$\rho_2 = 1/2$	$\rho_3 = 1$
0	$g_1(0) = 1$	$g_2(0) = 1$	$G(0) = g_3(0) = 1$
1	$g_1(1) = \rho_1 = 1$	$g_2(1) = 1,5$	$G(1) = g_3(1) = 2,5$
2	$g_1(2) = \rho_1^2 = 1$	$g_2(2) = 1,75$	$G(2) = g_3(2) = 4,25$

Συνεπώς: $G(1) = 2,5$

ενώ τα ρ_i μένουν τα ίδια: $\rho_1 = 1 = \rho_3$ και $\rho_2 = 1/2$

Απαντήσεις (6)

e) (a) Η λύση: $P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{2,5} \left(\frac{1}{2}\right)^{n_2}$ με $n_1 + n_2 + n_3 = 1$

(b) Τα ρ_i είναι ίδια, οπότε και το συμπέρασμα είναι ίδιο:

Τα **ΣΑ1 και ΣΑ3** είναι τα **bottlenecks**.

Οι απόλυτες χρησιμοποιήσεις:

$$U_1 = U_3 = 1 \cdot \frac{G(0)}{G(1)} = \frac{1}{2,5} = 0,4 \quad \text{και} \quad U_2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2,5} = 0,2$$

Φυσικά είναι μικρότερες από την περίπτωση με $N = 2$ όπου είχαμε $U_1 = U_3 = 0,588$ και $U_1 = 0,294$ (γιατί;)

(c) $P_{1,0,0} = \frac{1}{2,5} \left(\frac{1}{2}\right)^0 = 0,4 \quad \text{και} \quad P_{0,1,0} = \frac{1}{2,5} \left(\frac{1}{2}\right)^1 = 0,2$

(d) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η: $P_{0,0,1} = \frac{1}{2,5} \left(\frac{1}{2}\right)^0 = 0,4$

$$P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^{n_2}$$

Αν θέλαμε επιπλέον:

- **Μέσο αριθμό εργασιών σε ένα σταθμό (για $N = 2$):**

$$E[n_1] = 1 \cdot (P_{1,1,0} + P_{1,0,1}) + 2 \cdot P_{2,0,0} = \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^1 + \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^0 + \\ + 2 \cdot \frac{1}{4,25} \left(\frac{1}{2}\right)^0 = \frac{3,5}{4,25} \Rightarrow E[n_1] = 0,8235 \text{ εργασίες}$$

- **Throughput ενός σταθμού (για $N = 2$):**

$\lambda_1 = \mu_1 \cdot U_1 = \mu \cdot 0,588$. Πλέον μας χρειάζεται η τιμή του μ .

Π.χ. για $\mu = 1$ εργ/sec: $\lambda_1 = 1 \cdot 0,588 \Rightarrow \lambda_1 = 0,588$ εργ/sec

- **Response Time σε έναν σταθμό (για $N = 2$):**

N. Little: $E[n_1] = \lambda_1 \cdot T_1 \Rightarrow T_1 = E[n_1]/\lambda_1 = 0,8235/0,588 \Rightarrow$
 $\Rightarrow T_1 = 1,4 \text{ sec}$

- **Response Time συνολικό (για $N = 2$):**

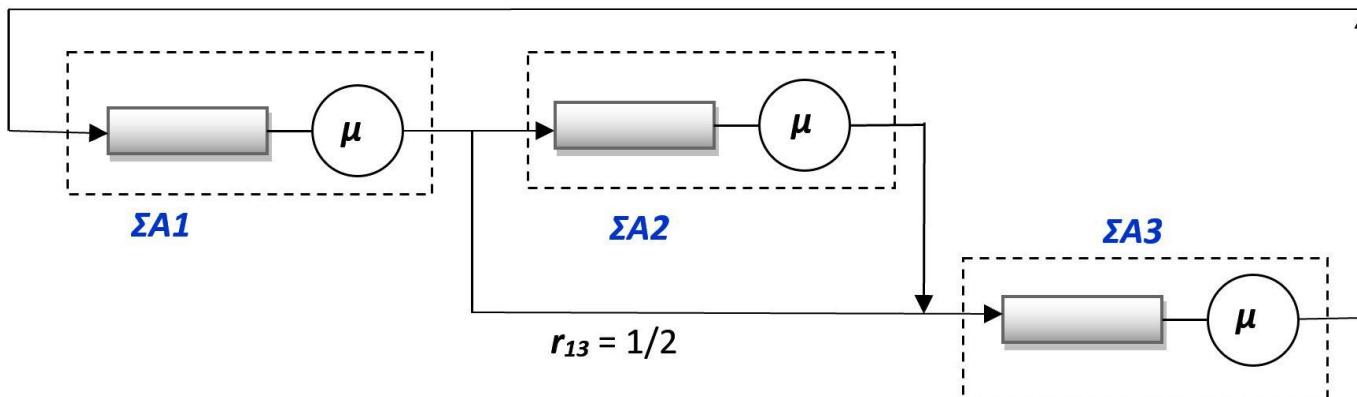
N. Little στο δίκτυο: $N = \lambda_1 \cdot T \Rightarrow T = 2/0,588 \Rightarrow T = 3,4 \text{ sec}$

Εναλλακτικά: $T = T_1 + \frac{1}{2}(T_2 + T_3) + \frac{1}{2}T_3 = \dots = 3,4 \text{ sec}$

Εναλλακτικά: Διαφορετική επιλογή $\rho_i = 1$

$$\left. \begin{array}{l} \mu\rho_1 = \mu\rho_3 \\ \mu\rho_2 = \frac{1}{2}\mu\rho_1 \\ \mu\rho_3 = \frac{1}{2}\mu\rho_1 + \mu\rho_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \rho_1 = \rho_3 \\ \rho_2 = \frac{1}{2}\rho_1 \\ \rho_3 = \frac{1}{2}\rho_1 + \rho_2 \end{array} \right\}$$

Θέτοντας $\rho_2 = 1$ παίρνουμε $\rho_1 = \rho_3 = 2$.

Εναλλακτικά (2)

ΒΗΜΑ 2: Υπολογισμός του $G(2)$

Σταθμοί	$\rho_1 = 2$	$\rho_2 = 1$	$\rho_3 = 2$
Πελάτες			
0	$g_1(0) = 1$	$g_2(0) = 1$	$G(0) = g_3(0) = 1$
1	$g_1(1) = \rho_1 = 2$	$g_2(1) = 3$	$G(1) = g_3(1) = 5$
2	$g_1(2) = \rho_1^2 = 4$	$g_2(2) = 7$	$G(2) = g_3(2) = 17$

$$g_m(n) = g_{m-1}(n) + \rho_m \cdot g_m(n-1)$$

Η λύση του δικτύου:

$$P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{G(2)} \rho_1^{n_1} \rho_2^{n_2} \rho_3^{n_3} \Rightarrow$$

$$\boxed{P_{\mathbf{n}_1, \mathbf{n}_2, \mathbf{n}_3} = \frac{1}{17} \cdot 2^{\mathbf{n}_1} \cdot 2^{\mathbf{n}_3}} \quad (1)$$

Εναλλακτικά (3)

- b) Ήδη με δεδομένες τις σχετικές χρησιμοποιήσεις, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα **ΣΑ1 και ΣΑ3** είναι **bottlenecks**, αφού

$$\rho_1 = 2 = \rho_3 > \rho_2 = 1$$

Οι απόλυτες τιμές της χρησιμοποίησης στα τρία συστήματα

δίνονται από τη σχέση:
$$U_i = P(n_i \geq 1) = \rho_i \frac{G(N-1)}{G(N)}$$

Δηλαδή:

$$U_1 = U_3 = 2 \cdot \frac{G(1)}{G(2)} = 2 \cdot \frac{5}{17} = \mathbf{0,588} \quad \text{και} \quad U_2 = 1 \cdot \frac{5}{17} = \mathbf{0,294}$$

ίδια αποτελέσματα φυσικά...

- c) Εφαρμόζοντας τη σχέση (1): $P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{17} \cdot 2^{n_1} \cdot 2^{n_3}$

$$P_{2,0,0} = \frac{1}{17} \cdot 2^2 \cdot 2^0 = \mathbf{0,235}$$

$$P_{0,2,0} = \frac{1}{17} \cdot 2^0 \cdot 2^0 = \mathbf{0,0588}$$

ίδια....

Εναλλακτικά (4)

d) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η:

$$P_{1,0,1} + P_{0,1,1} = \frac{1}{17} \cdot 2^1 \cdot 2^1 + \frac{1}{17} \cdot 2^0 \cdot 2^1 = 0,353 \text{ ίδια...}$$

e) Έχοντας υλοποιήσει τον αλγόριθμο του Buzen, πήραμε όλα τα $G(N)$ για $N \leq 2$, συνεπώς και για $N = 1$:

Σταθμοί Πελάτες	$\rho_1 = 2$	$\rho_2 = 1$	$\rho_3 = 2$
0	$g_1(0) = 1$	$g_2(0) = 1$	$G(0) = g_3(0) = 1$
1	$g_1(1) = \rho_1 = 2$	$g_2(1) = 3$	$G(1) = g_3(1) = 5$
2	$g_1(2) = \rho_1^2 = 4$	$g_2(2) = 7$	$G(2) = g_3(2) = 17$

Συνεπώς: $\mathbf{G(1) = 5}$

ενώ τα ρ_i μένουν τα ίδια: $\rho_1 = 2 = \rho_3$ και $\rho_2 = 1$

$$P_{n_1,n_2,n_3} = \frac{1}{17} \cdot 2^{n_1} \cdot 2^{n_3} \quad (1)$$

Εναλλακτικά (5)

e) (a) Η λύση: $P_{n_1, n_2, n_3} = \frac{1}{5} \cdot 2^{n_1} \cdot 2^{n_3}$ με $n_1 + n_2 + n_3 = 1$

(b) Τα ρ_i είναι ίδια, οπότε και το συμπέρασμα είναι ίδιο:

Τα **ΣΑ1 και ΣΑ3** είναι τα **bottlenecks**.

Οι απόλυτες χρησιμοποιήσεις:

$$U_1 = U_3 = 2 \cdot \frac{G(0)}{G(1)} = 2 \cdot \frac{1}{5} = 0,4 \quad \text{και} \quad U_2 = 1 \cdot \frac{1}{5} = 0,2$$

ίδιες.

(c) $P_{1,0,0} = \frac{1}{5} \cdot 2^1 \cdot 2^0 = 0,4 \quad \text{και} \quad P_{0,1,0} = \frac{1}{5} \cdot 2^0 \cdot 2^0 = 0,2$

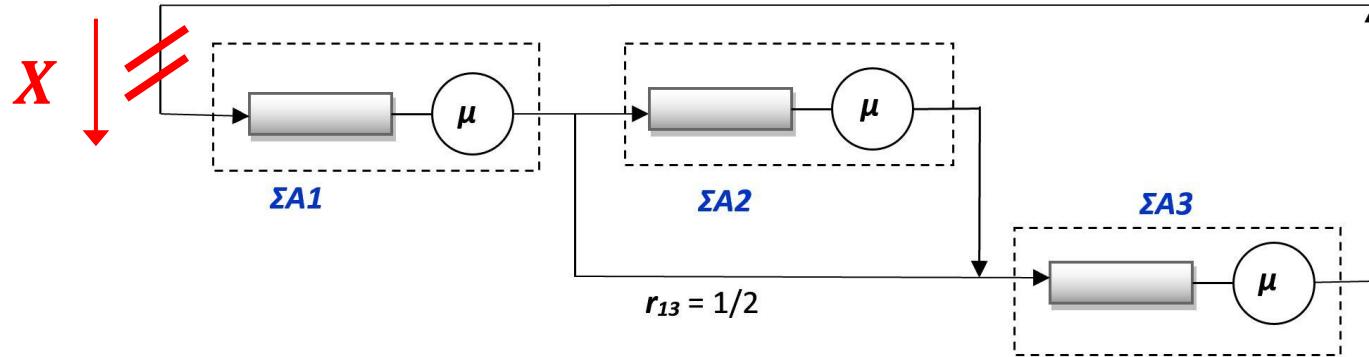
(d) Η ζητούμενη πιθανότητα: $P_{0,0,1} = \frac{1}{5} \cdot 2^0 \cdot 2^1 = 0,4$
ίδια...

Απαντήσεις (7)

- f) Τα δεδομένα εισόδου που χρειάζεται ο Mean Value Analysis (MVA) αλγόριθμος, είναι:
- $N = 2$: συνολικός αριθμός χρηστών (εργασιών).
  - $Z = 0$: think time.
  - $M = 3$: αριθμός συσκευών (χωρίς τερματικά).
  - $S_i = 1 \text{ sec}$: service time ανά επίσκεψη στο i -στό device.
  - V_i : αριθμός επισκέψεων στο i -στό device.

Μας λείπουν τα V_i τα οποία θα υπολογίσουμε από τις πιθανότητες δρομολόγησης r_{ij} :

Απαντήσεις (8)

$$V_0 = V_0 \cdot r_{00} + V_1 \cdot r_{10} + V_2 \cdot r_{20} + V_3 \cdot r_{30}$$

$$V_1 = V_0 \cdot r_{01} + V_1 \cdot r_{11} + V_2 \cdot r_{21} + V_3 \cdot r_{31}$$

$$V_2 = V_0 \cdot r_{02} + V_1 \cdot r_{12} + V_2 \cdot r_{22} + V_3 \cdot r_{32}$$

$$V_3 = V_0 \cdot r_{03} + V_1 \cdot r_{13} + V_2 \cdot r_{23} + V_3 \cdot r_{33}$$

$$V_0 = 1$$

$$1 = 1 \cdot \mathbf{0} + V_1 \cdot 0 + V_2 \cdot 0 + V_3 \cdot \mathbf{1}$$

$$V_1 = 1 \cdot \mathbf{1} + V_1 \cdot 0 + V_2 \cdot 0 + V_3 \cdot 0$$

$$V_2 = 1 \cdot 0 + V_1 \cdot \mathbf{1/2} + V_2 \cdot 0 + V_3 \cdot 0$$

$$V_3 = 1 \cdot 0 + V_1 \cdot \mathbf{1/2} + V_2 \cdot \mathbf{1} + V_3 \cdot 0$$

$$V_0 = 1$$

$$1 = V_3$$

$$V_1 = 1$$

$$V_2 = V_1 \cdot 1/2$$

$$V_3 = V_1 \cdot 1/2 + V_2$$

$$\mathbf{V_1 = 1}$$

$$\mathbf{V_2 = 1/2}$$

$$\mathbf{V_3 = 1}$$

...αναμενόμενα

Απαντήσεις (9)

MVA Αλγόριθμος:

- *Αρχικοποίηση: $Q_1 = 0, Q_2 = 0, Q_3 = 0$*
- *1^η Επανάληψη ($n = 1$):*
  - $R_1 = S_1 \cdot (1 + Q_1) = 1 \cdot (1 + 0) = 1, R_2 = 1, R_3 = 1$
  - $R = R_1 \cdot V_1 + R_2 \cdot V_2 + R_3 \cdot V_3 = 1 \cdot 1 + 1 \cdot \frac{1}{2} + 1 \cdot 1 = 2,5$
  - $X = n/(Z + R) = 1/(0 + 2,5) = 0,4$
  - $Q_1 = X \cdot V_1 \cdot R_1 = 0,4 \cdot 1 \cdot 1 = 0,4 \quad Q_2 = 0,2 \quad Q_3 = 0,4$
- *2^η Επανάληψη ($n = 2$):*
  - $R_1 = S_1 \cdot (1 + Q_1) = 1 \cdot (1 + 0,4) = 1,4 \quad R_2 = 1,2 \quad R_3 = 1,4$
  - $R = R_1 \cdot V_1 + R_2 \cdot V_2 + R_3 \cdot V_3 = 1,4 \cdot 1 + 1,2 \cdot \frac{1}{2} + 1,4 \cdot 1 = 3,4$
  - $X = n/(Z + R) = 2/(0 + 3,4) = 0,588$
  - $Q_1 = X \cdot V_1 \cdot R_1 = 0,588 \cdot 1 \cdot 1,4 = 0,823 \quad Q_2 = 0,353 \quad Q_3 = 0,823$

Απαντήσεις (10)

ΜVA Αλγόριθμος (συνέχεια):

- *Τελικοί υπολογισμοί:*

- $X_1 = X \cdot V_1 = 0,588 \cdot 1 = \textcolor{blue}{0,588}$ $X_2 = \textcolor{blue}{0,294}$ $X_3 = \textcolor{blue}{0,588}$
- $U_1 = X \cdot S_1 \cdot V_1 = 0,588 \cdot 1 \cdot 1 = \textcolor{blue}{0,588}$ $U_2 = \textcolor{blue}{0,294}$ $U_3 = \textcolor{blue}{0,588}$

ίδια αποτελέσματα...

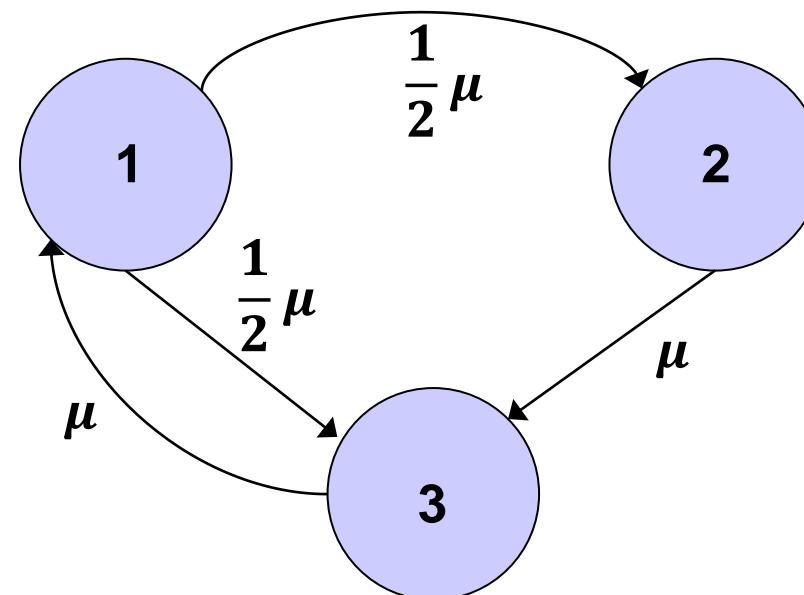
Απαντήσεις (11)

g) Θα έχουμε 3 καταστάσεις:

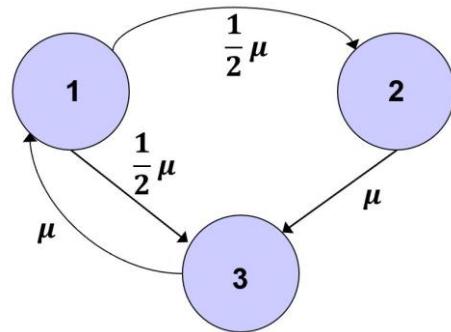
- 1** που αντιστοιχεί στην κατάσταση δικτύου $(n_1, n_2, n_3) = (1, 0, 0)$
- 2** που αντιστοιχεί στην κατάσταση δικτύου $(n_1, n_2, n_3) = (0, 1, 0)$
- 3** που αντιστοιχεί στην κατάσταση δικτύου $(n_1, n_2, n_3) = (0, 0, 1)$

Δηλαδή η κατάσταση **i** αντιστοιχεί στην παρουσία του (μοναδικού) πελάτη στο **ΣΑi** για $i = 1, 2, 3$.

■ Το διάγραμμα καταστάσεων – ρυθμών μεταβάσεων της αλυσίδας Markov συνεχούς χρόνου, είναι το εξής:

Απαντήσεις (12)

- Είναι μια *εργοδική* αλυσίδα.
- Υπάρχουν οι *πιθανότητας μόνιμης κατάστασης*.
- Εφαρμόζοντας το *Νόμο ισορροπίας της ροής πιθανότητας*:

$$\text{Κατάσταση 1: } p_1 \cdot \mu = p_3 \cdot \mu \quad (2)$$

$$\text{Κατάσταση 2: } p_2 \cdot \mu = p_1 \cdot \frac{1}{2} \mu \quad (3)$$

$$\text{Κατάσταση 3: } p_3 \cdot \mu = p_1 \cdot \frac{1}{2} \mu + p_2 \cdot \mu \quad (4)$$

$$\text{και η προφανής σχέση: } p_1 + p_2 + p_3 = 1 \quad (5)$$

- a) Χρησιμοποιώντας τις σχέσεις (2), (3), (5), παίρνουμε τη λύση:

$$\left. \begin{array}{l} p_1 = p_3 = 0,4 \\ p_2 = 0,2 \end{array} \right\} \quad (6)$$

Απαντήσεις (13)

- Οι πιθανότητες μόνιμης κατάστασης που βρήκαμε παραπάνω, έχουν την εξής αντιστοίχιση με τα προηγούμενα:

$$p_1 = P_{1,0,0} = 0,4 \quad p_2 = P_{0,1,0} = 0,2 \quad p_3 = P_{0,0,1} = 0,4$$

- b) Προφανώς: $U_1 = p_1 = 0,4$ $U_2 = p_2 = 0,2$ $U_3 = p_3 = 0,4$
και **ΣΑ1 και ΣΑ3** είναι τα **bottlenecks**.
- c) $p_1 = P_{1,0,0} = 0,4$ $p_2 = P_{0,1,0} = 0,2$
- d) $p_3 = P_{0,0,1} = 0,4$